

№ 31 від 19.02.96
м.Київ

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
(крім пунктів 1.2 та 1.3)
5 квітня 1996 р.
за № 160/1185

Про затвердження Інструкції про визначення критеріїв живонародженості, мертвнонародженості та перинатального періоду

Відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я та згідно з Державною програмою переходу України на міжнародну систему обліку і статистики, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 4 травня 1993 року № 326 "Про Концепцію побудови національної статистики України та Державну програму переходу на міжнародну систему обліку і статистики", та з метою дотримання Міжнародної конвенції про права дитини, а також для можливості співставлення міжнародних і вітчизняних статистичних даних, НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1. Інструкцію про визначення критеріїв живонародженості, мертвнонародженості та перинатального періоду (додається).

1.2. Методичні рекомендації про порядок ведення передчасних пологів (додається).

1.3. Методичні рекомендації про порядок розтину мертвнонароджених і померлих новонароджених з масою тіла від 500 до 1000 г (додається).

2. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь охорони здоров'я обласних Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити виконання вищезазначеної інструкції та впровадження методичних рекомендацій.

3. Керівнику Центру медичної статистики Міщенку А.Н., начальнику Головного управління медичної допомоги дітям і матерям МОЗ України Гойді Н.Г.:

3.1. Провести в першому півріччі 1996 року семінари-наради із заступниками начальників управлінь охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій, головними неонатологами, головними акушерами-гінекологами з питань переходу на критерії живонародженості і мертвнонародженості, рекомендовані Всесвітньою організацією охорони здоров'я.

3.2. Внести до 01.07.96 необхідні зміни до звітних форм та інструкцій щодо їх заповнення з урахуванням переходу на міжнародні критерії живонародженості і мертвнонародженості, узгодивши їх з Міністерством статистики України.

3.3. Організувати оперативний збір, розробку і узагальнення статистичної інформації про народжуваність, перинатальну та малюкову смертність як в цілому по Україні, так і в розрізі адміністративних територій, забезпечивши її надійність, об'єктивність і своєчасність.

3.4. Разом з Міністерством статистики України проводити систематичні перевірки достовірності реєстрації народжуваності, перинатальної та малюкової смертності в медичних закладах України та в органах реєстрації актів громадянського стану. Результати перевірок заслуховувати на колегіях та апаратних нарадах Міністерства охорони здоров'я.

4. Начальнику Головного управління медичної допомоги дітям і матерям Гойді Н.Г. систематично аналізувати показники народжуваності, перинатальної та малюкової смертності в порівнянні з аналогічними показниками зарубіжної статистики, аналітичні матеріали з пропозиціями направляти органам охорони здоров'я адміністративних територій.

5. Вважати такою, що не застосовується на території України Інструкцію про визначення критеріїв живонародженості і доношеності (зрілості) плоду, новонародженого, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я СРСР від 12 червня 1986 року № 848.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра охорони здоров'я Богатирьову Р.В.

Міністр

Є.С.Короленко

Затверджено

наказом Міністерства охорони здоров'я

України від 19.02.96 р. № 31

Інструкція про визначення критеріїв живонародженості, мертвнонародженості та перинатального періоду

Розділ 1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція розроблена відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я.

1.1.2. Ця Інструкція встановлює єдиний порядок визначення критеріїв живонародженості, мертвнонародженості та перинатального періоду на всій території України, і є обов'язковою для всіх рододопомічних закладів незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування.

1.1.3. У зв'язку з переходом на критерії живонародженості і мертвнонародженості, прийняті Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ), на всій території України вводяться такі визначення і поняття живонародженості, мертвнонародженості, перинатального періоду і параметрів фізичного розвитку новонародженого (плоду).

Розділ 2. Визначення критеріїв живонародженості і мертвнонародженості

2.1. Живонародження - є повне вигнання або витягнення продукту зачаття з організму матері незалежно від тривалості вагітності, який після такого відокремлення дихає або виявляє інші ознаки життя, такі як: серцебиття, пульсація пуповини або відповідні рухи довільної мускулатури незалежно від того, перерізана пуповина чи ні, чи відшарувалась плацента. Кожен продукт такого народження вважається живонародженим.

2.2. Смерть плоду (мертвнонароджений плід) - є смерть продукту зачаття до його повного згання або вилучення із організму матері незалежно від тривалості вагітності: на смерть вказує той факт, що після такого відокремлення плід не дихає чи не виявляє інших будь-яких ознак життя, таких як: серцебиття, пульсація пуповини або визначені рухи довільної мускулатури.

Розділ 3. Маса і довжина тіла

3.1. Маса тіла при народженні - перше зважування новонародженого або плоду, зареєстроване після народження. Маса повинна бути встановлена протягом першої години життя.

3.2. Вимірювання зросту новонародженого (плоду) обов'язково проводиться при витягнутому його положенні на горизонтальному ростомірі.

3.3. Мала маса тіла при народженні - менше ніж 2500 г (до і включно 2499 г).

3.4. Дуже мала маса тіла при народженні - менше ніж 1500 г (до і включно 1499 г).

3.5. Надзвичайно мала маса тіла при народженні - менше ніж 1000 г (до і включно 999 г).

Розділ 4. Строк вагітності

4.1. Тривалість вагітності визначається від першого дня останнього нормального менструального циклу. Строк вагітності виражається у повних днях чи повних тижнях (наприклад, події, які відбуваються в період між 280-им і 286-им повними днями після початку останнього нормального менструального циклу, вважаються такими, що спостерігались при 40 тижнях вагітності).

4.2. Недоношеність - менше ніж 37 повних тижнів (менше ніж 259 днів) вагітності.

4.3. Доношеність - від 37 повних тижнів до менш ніж 42 повних тижнів вагітності (259-293 днів).

4.3. Переношеність - 42 повних тижні вагітності або більше (294 дні або більше).

Розділ 5. Перинатальний період

5.1. Перинатальний період починається з 28 тижнів вагітності (259 днів, часу, якому відповідає маса плоду 1000 г), включає період пологів і 7 повних днів життя новонародженого, або 158 годин після народження.

5.2. Заклади охорони здоров'я здійснюють реєстрацію в медичній документації всіх народжених живими і мертвими, які мають масу тіла при народженні 500 г і більше, незалежно від наявності ознак життя.

Розділ 6. Неонатальний період

6.1. Неонатальний період починається з народження дитини і закінчується через 28 повних днів після народження.

6.2. Неонатальна смерть - смерть серед народжених живими протягом перших 28 повних днів життя.

6.3. Рання неонатальна смерть - яка настає у перші сім днів життя.

6.4. Пізня неонатальна смерть - смерть народжених живими, яка сталася в період після 7-го дня життя до повних 28 днів.

6.5. ВООЗ підтверджує практику вираження віку новонародженого в повних одиницях часу. Це означає, що період життя протягом перших 24 годин після народження позначається як нульовий день, перший день включає в себе період з 24 до 47 повних годин, другий день з 48 до 71 повної години і т.ін.

6.5.1. Дні життя 0-6 днів складають нульовий тиждень життя, з 7-13 - перший тиждень життя, дні 14-20 - другий тиждень життя і т.ін.

Розділ 7. Порядок реєстрації в органах реєстрації актів громадянського стану живонароджених і мертвнонароджених

7.1. В органах реєстрації актів громадянського стану реєстрації підлягають:

7.1.1. Народжені живими або мертвими з вагою тіла 1000 г і більше (або якщо вага при народженні невідома довжиною тіла 35 см і більше, або строки вагітності 28 тижнів і більше), включаючи народжених з вагою тіла менш 1000 г при багатоплідних пологах, але строк вагітності 28 тижнів і більше;

7.1.2. Всі новонароджені, які народилися з масою тіла з 500 до 999 г також підлягають реєстрації в органах реєстрації актів громадянського стану у тих випадках, якщо вони прожили більше 168 годин після народження (7 діб).

7.2. На кожен випадок смерті в перинатальному періоді заповнюється "Лікарське свідоцтво про перинатальну смерть" у встановленому порядку.

7.3. Плоди, які народились з вагою 500 г і більше підлягають обов'язковому патолого-анатомічному дослідженню.

7.4. Реєстрація в органах реєстрації актів громадянського стану мертвнонароджених і випадків смерті новонароджених в перинатальному періоді здійснюється тими закладами, які видають лікарське свідоцтво про перинатальну смерть згідно з порядком, встановленим наказом МОЗ України від 03.07.95 р. № 124 "Про вдосконалення ведення медичної документації, яка засвідчує випадки народження і смерті" в триденний строк.

7.5. Ця Інструкція погоджена з Міністерством статистики України.